

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54., ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

60/2024. (VI. 16.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a Magyar György Ovidiu települési nemzetiségi önkormányzati képviselőjelölt (lakcíme: _____, _____); személyi azonosítója: _____, által a Biharkeresztesi Helyi Választási Bizottság települési roma nemzetiségi választás eredményét megállapító 56/2024. (VI. 10.) számú határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

a Biharkeresztesi Helyi Választási Bizottság 56/2024. (VI. 10.) számú határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2024. június 19. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2024. június 13. napján 15:59 órakor emailben nyújtotta be fellebbezését a Ve. 221. § (1) bekezdése és 241. §-a alapján a Biharkeresztesi Helyi Választási Bizottság települési roma nemzetiségi választás eredményét megállapító 56/2024. (VI. 10.) számú határozatával szemben a HVB-hez. A HVB titkársági feladatait ellátó helyi választási iroda 2024. június 14. napján 08:39 órakor terjesztette fel a fellebbezést az annak elbírálására hatáskörrel rendelkező Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz, egyidejűleg csatolva hozzá a sérelmezett elsőfokú döntést, valamint a fellebbezéssel együtt előterjesztett bizonyítékokat.

Kérelmező a fellebbezésében tényállásként előadta, hogy 2024.06.10.-én a lánya telefonon felhívta, hogy a HVI vezetője telefonon jelezte neki, hogy nyilvános a roma szavazatok számlálása, így bemehetnek az önkormányzathoz. Amikor odaértek, a polgármesteri hivatal tanácsstermében már zajlott a roma nemzetiségi szavazatok számlálása, melyen jelen voltak a HVB tagjai, a jegyző és az aljegyző, az önkormányzat munkatársai, illetve Varga Ernő roma nemzetiségi jelölt. Az ajtó és az ablakok nyitva voltak a szavazat számlálás ideje alatt. Az ajtó nyitva volt, így bárki bemehetett, az emberek ki-be járkáltak.

Előadta, hogy a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökeként még soha egy választásnál sem tapasztalt olyat, hogy nyilvános legyen a szavazatszámolás.

Állítása szerint megkérdezte a környező települések vezetőit, de onnan is azt a jelzést kapta, hogy sehol nem volt még ilyen.

Ezután elindított egy élő „live-ot” a facebookon, hogy megkérdezze, miért is nyilvános a szavazatszámolás? A „live-ot” az önkormányzat előtt indította el és előadása szerint abban látszik, illetve hallatszik minden. Felment a tanácskozó terembe, ahol zajlott a számlálás és az élő videóban megkérdezte a jegyzőtől, hogy miért nyilvános a számlálás, akinek a válasza az volt, hogy nem nyilvános.

„De akkor miért voltak ott a HVB tagjain kívül emberek? Illetve miért volt nyitva az ajtó?”, teszi fel a kérdéseket fellebbezésében, illetve nem érti, hogy ha az előbb hivatkozott „Varga Ernő sem delegált, sem számláló biztos, sem pedig nemzetiségi megfigyelő nem volt a választáson. Akkor mégis mit keresett ott?”

Mire ő odaért, Varga Ernő már bent ült a teremben és éppen a zöld borítékokat bontották ki. Mind erről élő videó is készült, amiben *„minden bizonyíték fel lelhető”*.

Szerinte így a szavazatszámolás tisztasága nem egyértelmű.

Ezért kéri a nemzetiségi választás megismétlését. Továbbá kéri, hogy *„Ha a választás megismétlésre kerül az újabb törvénysértés elkerülése végett kérem a Területi Választási Bizottságot, hogy Varga Ernőt zárja ki a választásból. Mivel a Helyi Választási Bizottsághoz több kifogással élünk mivel Varga Ernőnél büncselekmény gyanuja merült fel. Szavazat vásárlás, fenyegetés, megfélemlítést és további büncselekményt követett el így kérem zárják ki, hogy ez újra ne ismétlődjön meg mert nincs garantálva az új választás tisztasága.”*

Álláspontja szerint a HVB jogsértő módon engedélyezte, hogy a szavazatszámoláson a bizottság tagjain kívül más személyek is jelen legyenek.

Ennek alátámasztásaként a Ve. 327. § (1) bekezdésére és 328. §-ára hivatkozott, mely rendelkezések szerint azon nemzetiség települési, területi listás és országos listás szavazólapjait, amelynek települési nemzetiségi önkormányzati választására sor kerül a településen, a HVB számlálja meg, illetve a települési nemzetiségi önkormányzati választás eredményét a HVB állapítja meg.

Idézte álláspontja alátámasztásaként továbbá a Nemzeti Választási Iroda által a helyi választási irodák részére a választásokkal kapcsolatosan kiadott 218-as számú választási füzetet, amelyben szintén az szerepel, hogy a választás titkosságát tiszteletben kell tartani: *„A HVB működése és tevékenysége, valamint a rendelkezésére álló adatok – törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak. A választási eljárás nyilvánossága azonban nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyhez, valamint a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat. A*

nemzetközi megfigyelők és a médiatartalom-szolgáltatók képviselői (sajtó), továbbá bármely érdeklődő jelen lehetnek a HVB ülésén.”

Előbbi, a szavazóhelyiségben a szavazatszámolásakor tartózkodni jogosult személyeket felsoroló mondatot idézte a szintén a Nemzeti Választási Iroda által az egy szavazókörös településen működő helyi választási bizottságok részére kiadott, azok szavazásnap feladatait részletező, magyarázó 219/5. számú választási füzetből is.

Beadványában belinkelte az idézett választási szakmai füzetek elérhetőségét, melyekre rákattintva közvetlenül a választások hivatalos honlapjáról, a www.valasztas.hu weblapról a hivatkozott kiadványok ugranak fel.

Álláspontja szerint azzal, hogy a roma nemzetiségi választás eredményének megállapításához szükséges szavazatszámolást a HVB a „rendeltetés-szerűen” ott tartózkodó személyeken kívül illetéktelen személyek előtt végezte, megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt választás tisztaságának megóvása, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

Így pedig a roma nemzetiségi választási eredmény megállapítására jogsértő eljárásban került sor.

Idézte továbbá a Ve. 241. § (2) bekezdésének b) pontját, miszerint a választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani.

Mindezek alapján kéri, hogy a TVB a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint a jogsértés tényét állapítsa meg; b) pontja szerint a jogsértőt tiltsa el további jogsértéstől; valamint d) pontja szerint a jogsértés elkövetőjére szabjon ki bírságot.

Továbbá, mivel álláspontja szerint a szavazatszámolás jogsértő volta különösen súlyosnak tekinthető, kéri, hogy a TVB a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontja alapján a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét semmisítse meg és ismételtesse meg.

Beadványa bizonyítékként a már idézett választási füzeteken túl 3 db fényképfelvételt, illetőleg egy videófelvételt csatolt.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a következőket állapította meg:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező fellebbezését alapvetően „központi névjegyzékben szereplő választópolgárként”, illetve nemzetiségi választópolgárként nyújtotta be, de a támadott határozatból egyértelműen megállapítható, hogy a Kérelmező a Biharkeresztes településen kitűzött települési roma nemzetiségi választáson jelöltként indult, de nem szerzett mandátumot, így érintettsége kétségkívül megállapítható.

A Ve. 223. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, a Ve. 241. §-ában szabályozott speciális jogorvoslat keretében fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással lehet benyújtani.

A Ve. 224. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a

személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés megfelel a Ve. által előírt tartalmi és alaki követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta, az alábbiak szerint:

A TVB első körben megjegyzi, hogy szóról szóra azonos tartalmú, Kérelmező által benyújtott fellebbezés alapján tárgyi ügyben már hozott döntést az 54/2024. (VI. 13.) TVB határozatában, de mivel jelen határozat tárgyát képező fellebbezés időben később, az előző fellebbezés elbírását követően érkezett be hozzá, a Ve. 230/A. §-ában biztosított, ugyanazon elsőfokú határozat elleni fellebbezések egy eljárásban történő elbírálásának lehetőségét nem volt módja alkalmazni.

Ebből kifolyólag kénytelen volt a fellebbezést ismételten érdemben vizsgálni és elbírálni, mely eljárása során a következő megállapításra jutott:

A fellebbezésben megjelölt jogszabályi hivatkozás alapján a TVB azt állapította meg, hogy az a Ve. 241. §-ában speciális jogorvoslati formaként szabályozott, a választás eredménye elleni jogorvoslatnak tekintendő.

Ezen megállapításnak abból a szempontból van jelentősége, hogy a választójogi joggyakorlat értelmében élesen meg kell különböztetni a szavazatszámláló bizottság tevékenysége, döntése elleni kifogást a választás eredménye elleni, a Ve. 241. §-a szerinti jogorvoslattól. Eltér egymástól a jogorvoslati határidő, a jogorvoslat indoka, az elbírálási fórumrendszer. (Kúria Kvk. I.37.494/2014/2. számú végzése).

A bírói gyakorlat továbbá azt is hangsúlyozza, hogy a választás eredménye elleni jogorvoslat annyiban speciális az egyéb választási jogorvoslatokhoz képest, hogy a törvénysértés pontos megjelölése mellett annak megtörténtét a kérelmezőnek legalább valószínűsíteni kell, hiszen a fellebbező fél általában nincs abban a helyzetben, hogy pontos ismerete legyen a szavazás lezárását követően a szavazatszámláló bizottságnak és a helyi választási bizottságnak a szavazatok megszámlálása és az eredmény összesítése során kifejtett tevékenységéről. Arról többnyire csak közvetett információkkal rendelkezhet (Kúria Kvk. II.37.500/2014/6. végzése).

A Kúria Kvk. II.37.500/2014/6. számú végzésében azt is megállapította, hogy a választási bizottság eljárását az eredményt megállapító döntés elleni fellebbezés keretei határozzák meg, azaz a jogorvoslati eljárás – a törvényben meghatározott rövid eljárásjogi határidők okán is – csak arra korlátozódhat, hogy a kérelemben előadottakat vizsgálja felül a jogorvoslatra kijelölt hatóság.

A Ve. vonatkozó jogszabályi rendelkezéseinek helyes értelmezése szerint tehát, a helyi választási bizottságnak azon határozatai, melyek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek megválasztásának eredményét állapítják meg, akkor támadhatók meg sikerrel a Ve. 241. § (2) bekezdése alapján, ha bizonyítást nyer, hogy a szavazatszámláló bizottság a szavazatszámlálással összefüggésben követett el törvénysértést, vagy a választási bizottság a szavazatok összesítésével és az eredmények megállapításával kapcsolatosan előírt szabályokat sértette meg.

Ezen joggyakorlatot figyelembe véve, tekintettel a nemzetiségi önkormányzati választással kapcsolatos speciális rendelkezésekre is, a TVB-nek azt kellett megvizsgálnia, hogy a kérelmező által előadott hivatkozások alkalmasak-e az általa kért döntés meghozatalára, azok közül melyek azok az indokok, amelyek a szavazatszámlálással vagy a szavazatok

összesítésével és az eredmény megállapításával kapcsolatosan hozhatók közvetlen ok-okozati összefüggésbe.

Mivel a Kérelmező a beadványát lényegében kizárólag arra alapítja, hogy azért volt jogszabálysértő a HVB eredményt megállapító döntése, illetve az azt megelőzően végzett, az eredmény megállapításához szükséges szavazatszámhlálása, mert az nyilvános és nem zártkörű esemény volt, ezért a TVB-nek azzal kellett foglalkoznia, hogy ez az eljárás jogszabálysértő-e.

A TVB ennek kapcsán megállapította, hogy Kérelmező jelen esetben félreértelmezi a szavazatszámhlálás titkosságára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. Ezek a szabályok ugyanis nem azonosak a szavazatszámhláló bizottság és az egyéb választási bizottságok esetében, akik adott esetben egyébként szavazatszámhlálásra is jogosultak.

A Kérelmező helyesen idézte a Ve. azon rendelkezéseit (327.-328. §), amelyek meghatározzák a nemzetiségi szavazatok esetében, hogy mely választási bizottságok számolják össze azokat. Ezek alapján látható, hogy attól függően, hogy egy adott nemzetiség vonatkozásában sor került-e települési, területi listás vagy országos listás szavazásra, a nemzetiségi szavazatokat a helyi választási bizottság, a területi választási bizottság, illetve a Nemzeti Választási Bizottság számolja meg.

Ezek a bizottságok azonban nem azonosak a szavazatszámhláló bizottságokkal. A szavazatszámhláló bizottságok (SZSZB) ugyanis csak és kizárólag a szavazás napján, az adott szavazókörben fejtik ki tevékenységüket, míg az előbb felsorolt többi választási bizottság típus a választási eljárás teljes folyamatában működik és szavazatszámhlálói hatáskörük is eltér az SZSZB-től.

A Ve. II. fejezete szabályozza a választási bizottságok rendszerét, elsődlegesen itt határozza meg a rájuk vonatkozó legfontosabb, legalapvetőbb szabályokat, de eljárásuk és hatáskörük kapcsán a Ve. egyéb részei is tartalmazznak rendelkezéseket.

A Ve. 40. § (1) bekezdése főszabályként rögzíti, hogy a választási bizottság ülése nyilvános, ami a Ve. alapvető rendelkezéseit hivatott garantálni.

Ugyanakkor a szavazatszámhlálás nyilvánossága kapcsán, a Ve. 187. §-a csak az SZSZB-k tevékenysége vonatkozásában tartalmaz korlátozást, amikor kimondja, hogy: „A szavazatszámhlálás során a szavazatszámhláló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalom-szolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.”

A Kérelmező által hivatkozott választásszakmai füzetek is ezt a jogszabályi helyet idézik vissza. Tehát ez a nyilvánossággal kapcsolatos korlátozás nem érvényesül a helyi-, területi- és nemzeti választási bizottságok tekintetében, az ő ülésük a Ve. 40. § (1) bekezdése szerinti főszabályból adódóan mindig nyilvános.

Itt azt értelmezte félre a Kérelmező az idézett választási füzetek tekintetében, hogy azok ott a HVB-t, mint SZSZB-ként is eljáró szervet nevesítik, hiszen a Ve. 14. § (3) bekezdése kimondja, hogy az egy szavazókörrel rendelkező településen a szavazatszámhláló bizottság feladat- és hatáskörét a helyi választási bizottság gyakorolja, azaz az egy szavazókörös településeken külön SZSZB-eket nem választanak, nem állítanak fel.

A belinkelt 219/5. számú választási füzet az egy szavazókörös településeken működő HVB, mint a szavazás napján SZSZB feladatokat is ellátó bizottság feladatait taglalja, tehát ebben a tekintetben napközbeni tevékenységére SZSZB-ként igaz a Ve. fentebb idézett 187. §-a.

Viszont, amikor a nemzetiségi szavazatokat számolja, az egy szavazókörös településen működő HVB már nem, mint szavazatszámhláló bizottság, hanem helyi választási bizottságként jár el, ezért az ebbéli tevékenységére a HVB-re vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Tehát, mivel - ahogyan azt Kérelmező is helyesen megállapítja fellebbezésében – a települési nemzetiségi választás szavazatait a helyi választási bizottság (vagyis nem az SZSZB, illetve az egy szavazókörös település esetén a HVB, mint SZSZB) számolja meg, így a Ve. 40. § (1) bekezdéséből következően ez a tevékenysége is csak nyilvánosan történhet.

Ebben a körben a TVB egyébiránt megjegyzi, hogy Biharkeresztes településen nem egy, hanem öt darab szavazókör működik, így a Kérelmező által hivatkozott választási füzetek nem jelentenek megfelelő tájékoztatósi alapot ebben a körben, hiszen nem egy szavazókörös településről van szó. Ezekben a településeken még élesebben, még inkább nyomon követhető módon elkülönül egymástól az SZSZB-k és a HVB-k tevékenysége, azaz még kevésbé félreérthető az, hogy mikor lehetünk tanúi SZSZB és mikor HVB tevékenységnek.

A nemzetiségi szavazatszámolás tehát egy nagyon jó példája a Kúria fentebb idézett Kvk. II.37.500/2014/6. végzésében tett azon megállapításnak, hogy a fellebbező fél **általában nincs abban a helyzetben**, hogy pontos ismerete legyen a szavazás lezárását követően a szavazatszámoló bizottságnak és a helyi választási bizottságnak a szavazatok megszámlálása és az eredmény összesítése során kifejtett tevékenységéről.

A nemzetiségi szavazatok megszámlálása és a nemzetiségi választás eredményének megállapítása pontosan abba a kivételi körbe tartozik, amire a Kúria is utal, hiszen a nemzetiségi eredménymegállapítás során, annak a szavazatok megszámlálásától kezdődő folyamatos nyilvánosságából következően, a fellebbező fél, amennyiben végig részt vesz a nyilvános ülésen, pontos ismeretekkel rendelkezik a szavazatszámolás és eredménymegállapítás kapcsán a hatáskörrel rendelkező választási bizottság tevékenységéről.

Következésképpen semmilyen jogsértés jelen esetben nem történt, sőt, a Kérelmező által csatolt bizonyítékok éppen azt támasztják alá, hogy a HVB abszolút jogszerűen járt el a szavazatszámolási tevékenysége során, a nyilvánosságra vonatkozó követelményeket maximálisan megtartotta. Ezért lehettek jelen az önkormányzat tanácstermében a Kérelmező által kifogásolt személyek is.

Mindezt kiválóan szemléltetik a csatolt a fényképfelvételek.

A videó mindennek megcáfolására nem alkalmas, mert azon egy, a TVB előtt ismeretlen személy, feltehetően nemzetiségi jelölt, monológja hallható, aki megköszöni a választóknak az együttműködést abban, hogy az általa a videóban ismertett eredmény született. Ebből sem derül ki semmi olyan, amiből a nyilvánosságra vonatkozó követelmények, előírások megsértésére lehetne következtetni.

Mindezek alapján, mivel kétséget kizáróan megállapítható, hogy az eredménymegállapítás folyamatában semmilyen jogsértésre utaló körülmény nincs, ezért a TVB az elsőfokú határozat helyben hagyásáról döntött.

A TVB határozata a Ve. 40. §-án, 187. §-án, 241. §-án, 327.§-328. §-ain, 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2024. június 13.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Térségi Választási Bizottság
Debrecen
Dr. Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Biharkeresztes Helyi Választási Bizottság (4110 Biharkeresztes, Széchenyi u. 57.; hivatal@biharkeresztes.hu)
- Magyar György Ovidiu nemzetiségi képviselőjelölt (
- Irattár